

A 0,84 ha alapterületű lelőhelyen három régészeti korszak jelenségeit észleltük, az ásatás során 18 objektumot különítettünk el, melyek közül 9 változó méretű objektum a neolitikum (AVK) időszakára keltezhető. A neolitikum gödrökből obszidián, állatcsont, orsókarika és rengeteg változatos kerámia került napvilágra. A lelőhely K-i részén három szarmata, közepes méretű, mélységű méhkas alakú gödröt dokumentáltunk. A lelőhely közepén egy Árpád-kori szabadtéri kemence került elő. Patkó alakú, kb. 50×80 cm nagyságú, a palástja 10 cm magasan megmaradt, szája É-ra nézett. Hamus gödre ovális alakú, közepes méretű és K-i részénél a kemence szája előtt kerek, közepesen mély cölöplyukat észleltünk.

KOLOZSI BARBARA

282. Polgár, Piócási-dűlő

(Hajdú-Bihar megye) U

2006. július 6. és október 31. között régészeti kutatást végeztünk beruházást megelőzően. A lelőhely Polgár városától DK-re, az M3-as autópálya polgári leosztójának és a 35. sz. főút csomópontjának kereszteződésétől D-re terül el. A 2006. július 6-án megnyitott É-D-i irányú szelvényben sikerült pontosan rögzítenünk a lelőhely ÉNy-i, Ny-i kiterjedését. A 11 664 m²-es területnek csak a D-i részét nem tudtuk idő hiányában feltárni. A lelőhelyen a középső neolitikum (AVK) telepmaradványai (126 objektum) mellett egy újkori, ÉK-DNy-i árok került elő. Összesen 91 gödröt, 2 cölöpszerkezetű házat, 36 cölöplyukat, 3 kutat és 8 sírt bontottunk ki. A gödrök között fele-fele arányban találtunk nagyméretű, mélyebb, eredetileg agyaggyerő, később hulladékot tároló gödröket – elsősorban a cölöpszerkezetű házak mellett –, illetve kisebb kerek, néha méhkas alakú tárológödröket. Az egyik ilyen típusú gödör valószínűleg egy csonteszközkészítő műhely lehetett: egy ép és egy töredékes őrlőkövet, egy csiszolókö-töredéket, csiszolt és félig megmunkált állatcsontokat (elsősorban bordákat) találtunk. Több gödörből került elő ép, különböző formájú edény (tál, korsó stb.), valamint nagyméretű, eredetileg ép tárolóedény.

Az eddig feltárt terület legfontosabb régészeti jelensége a két, egymástól kb. 20 m-re található, ÉNy-DK-i irányítású, nagyméretű, téglalap alakú, cölöpszerkezetes ház. Az északabbra található épület 14,5×5 m-es nagyságú, a délebbi 12,4×4,7 m alapterületű, amihez K-ról egy 5 cölöplyukból álló kiegészítő építmény (funkcióját tekintve szélvédő vagy karám) csatlakozott. A házakat nagyméretű ún. hosszúgödrök kísérték, de két kutat és több sírt is feltártunk a közelükben. A 92. sz. objektumtól (ház) K-re két gödörben csak 1-1 tárolóedény került elő, töredékes állapotban. Ezekből D-re 3 felnőtt vázát bontottuk ki. A 8 sír közül 5 felnőtt, 1 gyerek és 2 csecsemő maradványait azonosítottuk. Mellékletként az egyik felnőtt mellé egy kis edénykét helyeztek el. Néhány gödörből nagy mennyiségű patics került elő, viszont nagyon kevés állatcsontot találtunk.

Munkatársak: Szabó László régész, Bényei Zsolt, Faur Zoltán technikusok, Papp Enikő, Volosinovszki György rajzolók.

DANI JÁNOS – NAGY EMESE GYÖNGYVÉR

283. Pomáz, Holdvilág-árok (MRT 13/1 k. 23/17 lh.)

(Pest megye) Ró, Kk

2006 kora nyarán és kora őszén háromszor kéthetes időszakban folytattuk hitelesítő ásatásunkat a Holdvilág-árokban. Az elmúlt négy év két kutatóárkának mélyítését, kiszélesítését végeztük, kizárólag az „S” szelvényben. A Nagyszikla alatti részen, az 1981. évi ásatás területétől balra, a Sashegyi-féle „G” szikla és a Nagyszikla közötti területen folytattuk a 2003-ban megkezdett feltárást. A falak lépcsőzetes szerkezete, az előkerült hatalmas faragott kváderkövek alapján, valamint a 2004-ben talált római kori edénytöredékek szerint szinte bizonyossá vált, hogy az 1,20–1,50 m-nél mélyebb területek egy római kori kőfejtőnek az emlékei. Az ez évi ásatás egyik legfontosabb eseménye a hatalmas „G” szikla eltávolítása volt. 2006-ban sem sikerült a Nagyszikla alatti térségben, a „G” szikla környékén a 4 illetve 6 m mély kutatóárkainak kiszélesítésével sem mindenütt elérni az alapsziklát. A „G” szikla alatti terület metszetalapján kb. D-i irányba lejtő a „0” ponttól 3–4 m mélységben egy pregnánsan jelentkező talajréteget sikerült megfigyelnünk, mely erősen elütött az alatta lévő apróra tört, enyhén zöldes bányakő törmeléktől. Közel 7 m mélységben a faragott perem alatti megmunkált sziklafelület alján egy korrodált vaséket találtunk, valamint igen jó állapotban megőrződött vésésnyomokat figyeltünk meg. A „G” szikla előtti térségből idén is előkerült egy szarvasmarha törött, hiányos koponyája, illetve néhány végtagsontja.

Munkatársak: Sima Gábor, Horváth Frigyes, Sczuka Attila, Grócz Zsolt és Szörényi Levente.

REPISZKY TAMÁS

284. Rajka határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, B, Ró, Kk, Kú, Ú

2006. májusban terepbejárást végeztem a település határába tervezett szélerőműpark által érintett területeken.

Hosszú-szántók V.: A vasút Ny-i oldalán egy markáns, ÉNy-DK-i irányban hosszan elnyúló kiemelkedés felszínén és az attól K-re eső mélyebb területen szórványosan római kori (és újkori) kerámiatöredékeket gyűjtöttem. A lelőhely már korábban is ismert volt.

Puszták-dűlő: Az I. sz. lelőhely az M15 gyorsforgalmi út és a vasút között, egy nagyobb erdőterülettől D-re helyezkedik el. A területen egy nagyjából É-D-i irányú széles folyómeder feltöltődött maradványa húzódik. A hajdani medertől K-re magasodó partoldalon szép számmal kerültek elő kora újkori, újkori edénytöredé-